ISSN : 2319-8168

An International Quarterly Referred Journal

Research Zone India

(A Journal of Multi disciplines)

Vol. : 5 Oct.-Nov.-Dec. : 2016 Issue : 1

Contents

Research Zone India, Vol. V Issue -(1) December - 2016

COMMERCE

1	Nitaba Gohil	⇨ Integrated Reporting And Key Performance Indicators1 & Citizenship As Point Of Reference Of Policy And Reason
7	Asha K. Makwana	⇨ Consumer Attitudes Towards Online Shopping
11	Krupaben J. Bhatt	⇨ Some New Challenges With Its Opportunity For Integrated Reporting In Current Indian Trend
15	Pratik H. Trivedi	⇨ Mathematical modeling in marketing: mainstream or marginal methodology?
20	Asutosh Chavda	⇨ Trends Of Financing Practices In Smes: An Enquiry Into Financing Practices In Gujarat

SCIENCE

23	Y.J. Kshtriya	⇨ આજનો યુવાધન 'ધન' શોધી રહ્યો છે.

ARTS

25	Dr. Gita T. Panchal (Sanskrit)	⇨ भुवनाभानीता भगवद भाषा
28	Parmar Miral Dipsinh (Sanskrit)	⇨ राष्ट्र की एकता और अखंडता में वैदिक संस्कृति का योगदान
30	Sankarbhai R. Patel (Economics)	⇨ "ગુજરાતમા મનરેગા યોજનાની સામાજીક આર્થિક અસરોનુ મુલ્યાંકન"
33	Digvijaysinh B. Gohil (History)	⇨ 'ભાવનગર સમાચાર' સામાજિક અને આર્થિક વિકાસ
37	Dr. Kamal H. Pandya (History)	⇨ ભારતીય શિલ્પકલામાં પ્રસવાવસ્થા
39	Digvijaysinh B. Gohil (History)	⇨ 'ભાવનગર સમાચાર' અને રાષ્ટ્રીય [illegible]
42	Ranjanbala A. Gohil (Political Sci.)	⇨ Empowerment of Women in India in the 21st Century
45	H.R. Chavada (Hindi)	⇨ शिक्षा और महिला सशक्तिकरण
49	Dr. A.P. Gamit (Hindi)	⇨ [illegible]
51	Dr. Kalpana B. Ganvit (Gujarati)	✓ ⇨ [illegible]
54	Bhavika Kamdar (Psychology)	⇨ Well-Being Of Old Age People Living In Old Age Home And With Family

LAW

57	Kinjal Patel	⇨ Positive And Negative Dimension Of Reservation Policy And Public Review In Current Time

EDUCATION

59	Manish R. Pandya	⇨ आदिवासी समुदाय की [illegible] के आत्म सप्रत्यय, संवेगात्मक परिपक्वता एवं शैक्षिक उपलब्धि के मध्य संबंध

Dr. Kalpana Bachubhai Ganvit
[Gujarati Department]
Associate Professor
G.D.Modi college of Arts,
Palanpur.
Dist:- Banaskantha
North Gujarat

'છેલ્લું છાણું' : કૌટુમ્બિક વૈમનસ્યની ભીતરી સૃષ્ટિ

શ્રી ઉમાશંકર જોશી (૧૯૧૧-૧૯૮૮) ઈડર પંથકના બામણા ગામમાં જન્મેલા, ગાંધીયુગના બૃહમુખી પ્રતિભા ધરાવનાર સર્જક છે. તેઓ બૃહદ સારસ્વત સાધનાથી આપણા એક આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ મેળવનાર વિદ્યાપુરુષ બની રહ્યા છે. ઈ.સ. ૧૯૩૩થી આરંભાયેલી એમની સાધના જીવનના અંતિમ ક્ષણ સુધી અખંડ રહી હતી અને એમણે ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ અને સ્વાતંત્ર્યોત્તર કાળ દરમ્યાન ચાલેલી તેમની સર્જન અને ચિંતનની પ્રવૃત્તિએ જીવન, કલા અને કવિતાના અનેક આયામોનું દર્શન કરાવ્યું છે. ગુજરાતના સંસ્કૃતિ અને સારસ્વત પ્રતિભાના એ ગરવા પ્રતિનિધિ બન્યા હતા. ગુજરાતના મુર્ધન્ય કવિઓમાં ઉમાશંકર જોશીનું નામ મોખરે છે. એમની સાહિત્ય સેવા વિશાળ અને વૈવિધ્યસભર છે. સુંદરમ્‌ની માફક ઉમાશંકરનો ઉછેર ગાંધી વિચાર સરણી અને અસહકાર આંદોલનની વચ્ચે થયો હતો. જેનું પ્રતિબિંબ એમના સર્જનમાં દેખાઈ આવે છે.[1]

ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાના ક્ષેત્રમાં આ વાર્તાકાર 'વાસુકિ' ઉપનામથી પ્રવેશ્યા. વાર્તા લેખનનો પ્રારંભ ૧૯૩૦માં વીરમગામ સત્યાગ્રહ છાવણીમાં કરેલો. ઉમાશંકર જોષીનું મહત્ પ્રદાન તો કવિતા ક્ષેત્રે છે. તેમ છતાં 'શ્રાવણી મેળો', 'વિસામો', 'અંતરાય' અને 'ત્રણ અર્ધુબે' એ વાર્તા સંગ્રહોમાં એમની સર્જકતાએ તેજીલા સ્ફૂલ્લિંગો પ્રગટાવ્યા છે. તેમની વાર્તાઓમાં વિશેષ કરીને સાબરકાંઠા જિલ્લાના તેમના વતન પ્રદેશના ગ્રામ સમાજનું તેમાં વસતા ઉજળિયાત તેમજ પછાત વર્ગના માનવીઓનું સૂક્ષ્મ અને વાસ્વલક્ષી આલેખન મર્મસ્પર્શી રૂપમાં થયેલું છે. માનવજાતની સંકુલ ગતિવિધિ અને વ્યવહાર જીવનની નાનાવિધ સમસ્યાઓનું કળાની ભૂમિકાએ થયેલું યથાર્થલક્ષી આલેખન તેમની વાર્તાકળાની મુખ્ય વિશેષતાઓ છે.[2]

'છેલ્લું છાણું' તેમનો વાર્તા ગ્રંથ 'ઉમાશંકર જોશીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ'માંથી લેવાઈ છે. આમાંથી કેટલીક વાર્તાઓ માત્ર ઉમાશંકરની જ નહિ, ગુજરાતી ભાષાની શ્રેષ્ઠવાર્તાઓમાં સ્થાનને પાત્ર છે. તેમાની એક 'છેલ્લું છાણું' વિશિષ્ટ અને વિરલ છે. આ વાર્તા એ કૌટુમ્બિક જીવનમાં પ્રગટતી વૈમનસ્યની વાર્તા છે. એમાં આપણા સમાજના મધ્યમવર્ગનું વાસ્તાવિક ચિત્ર છે. આ વાર્તામાં લેખકનું કેન્દ્ર સ્થબિંદુ માનવ